

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 88/06-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. júna 2006 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť JUDr. E. H., B., zastúpenej advokátkou JUDr. Z. K., B., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 279/96 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 279/96 **p o r u š i l** základné právo JUDr. E. H., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. JUDr. E. H. **p r i z n á v a** primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava V **p o v i n n ý** jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. JUDr. E. H. **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia v sume 5 788 Sk (slovom päťtisícšesťstoosemdesiatosem slovenských korún), ktorú je Okresný súd Bratislava V **p o v i n n ý** vyplatiť na účet jej právnej zástupkyne advokátky JUDr. Z. K., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 15. marca 2006 č. k. I. ÚS 88/06-19 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. E. H., B. (ďalej aj „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 279/96 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti okrem iného vyplynulo, že: *«(...) Svojím návrhom z 2. 9. 1996 som sa na Okresnom súde Bratislava V, po zmene návrhu, ktorý súd pripustil, domáhala, aby súd uložil H. T., B. (ako odporkyni) zaplatiť mi sumu 26.351,- Sk. (...)*

Dňa 1. 6. 1993 som spolu s H. T. uzatvorila zmluvu o združení podľa § 829 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len OZ), ktorou sme sa združili, aby sme sa spoločne pričínili o dosiahnutie dohodnutého účelu. H. T. mi listom z 22. 6. 1994 oznámila, že dňom 31. 7. 1994 z tohto združenia vystupuje. V súvislosti s vystúpením H. T. zo združenia mi voči nej vznikli pohľadávky v celkovej výške 26.351,- Sk. H. T. si však svoju povinnosť dobrovoľne nesplnila a dlžnú sumu mi nezaplatila.

Preto som bola nútená domáhať sa ochrany svojich práv v súlade s ustanovením § 4 OZ na príslušnom orgáne. (...) Konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 8 C 279/96, pričom do dnešného dňa nie je právoplatne skončené. (...)

Teda aj napriek tomu, že od začatia konania uplynulo takmer 9 rokov a päť mesiacov, do dnešného dňa nielenže konanie nebolo právoplatne skončené, ale opätovne prebieha na Okresnom súde Bratislava V ako prvostupňovom súde.

Vzhľadom na dĺžku konania som pritom nútená konštatovať, že predmetom konania nie je vec výnimočne zložitá po právnej ani po skutkovej stránke a dĺžka konania nie je spôsobená ani správaním sa účastníkov konania, ale ničím neodôvodnenou nečinnosťou

Okresného súdu Bratislava V a najmä jeho neefektívnou činnosťou. (...)

Zároveň poukazujem na skutočnosť, že ako navrhovateľka v uvedenom konaní postupujem aktívne, v potrebnej súčinnosti, o ktorú ma Okresný súd Bratislava V požiada a so snahou, aby ochrana mojich uplatňovaných práv bola pokiaľ možno rýchla a účinná.

(...) je zrejmé, že Okresný súd Bratislava V svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 279/96 koná nielen v rozpore s ustanoveniami OSP (najmä § 3, § 5, § 6, § 43, § 100 ods. 1, § 101 ods. 1, § 114), ale porušuje aj moje právo na (...) prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov priznané v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (...).

V súhrne pritom možno uviesť, že je neprípustné, aby konanie o nároku, ktorého sa domáham v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 8 C 279//96, trvalo 9 rokov a päť mesiacov bez meritórneho rozhodnutia vo veci samej, čo už samo osebe predstavuje prieťahy v konaní, a tým aj porušenie základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. (...)

V súvislosti s porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov navrhujem, aby Ústavný súd SR v súlade s ustanovením čl. 127 ods. 2 druhej vety Ústavy SR (...) a ustanovením § 56 ods. 3 písm. a) zákona č. 38/1993 Z. z. (...) prikázal Okresnému súdu Bratislava V vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 279/96 konať bez zbytočných prieťahov. (...)

Nakoľko porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (...) mi bola spôsobená nemajetková ujma, týmto sa domáham aj primeraného finančného zadosťučinenia v rozsahu 45.000,- Sk (...).

Mám totiž za to, že len konštatovanie porušenia oboch uvedených základných práv v tejto veci nie je pre sťažovateľa dostatočným zadosťučinením.

Primeraného finančného zadosťučinenia sa domáham najmä s poukazom na dĺžku trvania konania (9 rokov a 5 mesiacov), štádium, v ktorom sa konanie aj po tak značnej dobe nachádza, povahu a závažnosť porušenia základných práv ako aj tým, že v konaní došlo ku kumulácii porušenia mojich základných práv. (...)

Zároveň navrhujem, aby Ústavný súd SR zaviazal Okresný súd Bratislava V podľa § 36 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. uhradiť moje trovy konania pred Ústavným súdom SR. (...)

Na základe vyššie uvedených skutočností navrhujem, aby Ústavný súd SR (...) takto

rozhodol:

1. Základné právo JUDr. E. H. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava V vo veci sp. zn. 8 C 279/96 porušené bolo.

(...)

3. Okresnému súdu Bratislava V prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 279/96 konal bez zbytočných prietáhov.

(...)

5. JUDr. E. H. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 45.000,- Sk (...), ktoré je Okresný súd Bratislava V povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Okresný súd Bratislava V je povinný uhradiť JUDr. E. H. trovy konania pred Ústavným súdom SR.»

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom JUDr. D. S., listom z 9. mája 2006 sp. zn. Spr. 2014/06 a právna zástupkyňa sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 27. mája 2006.

2. 1. Predseda okresného súdu uviedol chronológiu vykonaných úkonov v napadnutom konaní, ako aj nasledovné relevantné skutočnosti:

„(...) Konanie na Okresnom súde Bratislava V, č. k. 8 C 279/96 bolo skončené vynesением rozsudku zo dňa 3. 5. 2006, ktoré už bolo aj vypracované a doručované účastníkom konania.

(...) súd nie vždy konal plynule, avšak problémom počas celého konania bol petit návrhu, ktorý bol viackrát upresňovaný, špecifikovaný, čo sťažovalo vykonávanie dôkazov. Nie je pravdivé tvrdenie sťažovateľky, kde sa sťažuje na manipuláciu so spisom a na prílohy, ktoré sú v spise a tam nemali byť, pretože všetky prílohy sú riadne žurnalizované a so spisom majú súvis.

Netrvám na účasti na ústnom pojednávaní, o prijatí sťažnosti (§ 30 ods. 1, 2 o ústavnom súde).“

2. 2. Právna zástupkyňa sťažovateľky vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedu okresného súdu uviedla tieto podstatné skutočnosti:

«(...) Trváme na tvrdení, že pri prejednávaní predmetnej právnej veci bolo porušované opakovane právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Neplynulosť konania uznal aj samotný súd v závere svojho vyjadrenia. Pre ozrejmenie konkrétnych výhrad k vyjadreniu Okresného súdu Bratislava V, si dovoľujem predložiť v prílohe Sťažnosť JUDr. E. H. k vyjadreniu Okresného súdu Bratislava V, zároveň so všetkými Prílohami č. 1 - 7. V tejto súvislosti si dovoľím poukázať tiež na „Prehľad pojednávania do podania sťažnosti“ označený ako Príloha č. 1 písm. a), z ktorého je úplne zrejmá neplynulosť konania Okresného súdu Bratislava V a to bez zavinenia zo strany p. JUDr. E. H.

Dovoľujem si tiež v súlade s Vašou výzvou oznámiť, že netrvám na tom, aby sa v predmetnej veci konalo ústne pojednávanie.

Pre prípad úspechu vo veci si uplatňujem trovy právneho zastúpenia v súlade s Vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb celkove v sume 5 788,- Sk. (...)

Zároveň si dovoľujem oznámiť číslo môjho účtu (...).»

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 8 C 279/96:

Dňa 2. septembra 1996 podala sťažovateľka na okresnom súde (na bývalom Obvodnom súde Bratislava 5) proti H. T. (ďalej len „odporkyňa“) návrh na vydanie

platobného rozkazu na zaplatenie 3 624,90 Sk, ktorý bol ďalej vedený pod sp. zn. 19 Ro 6856/96.

Dňa 5. septembra 1996 súd vyzval sťažovateľku, aby doručila doklad o založení združenia.

Dňa 3. októbra 1996 sťažovateľka doručila súdu žiadanú zmluvu o združení.

Dňa 3. októbra 1996 súd vyzval sťažovateľku, aby v lehote 8 dní od doručenia výzvy zaplatila súdny poplatok a upresnila výšku úrokov.

Dňa 14. októbra 1996 sťažovateľka zaplatila súdny poplatok.

Dňa 15. októbra 1996 súd vydal platobný rozkaz č. k. 19 Ro 6856/96-96.

Dňa 31. októbra 1996 odporkyňa podala proti uvedenému platobnému rozkazu odpor.

Dňa 10. decembra 1996 sudkyňa dala úpravou kancelárii pokyn, aby vyzvala odporkyňu na zaplatenie súdneho poplatku za podaný odpor v lehote 8 dní a aby doručila odpor sťažovateľke na vyjadrenie.

Dňa 15. januára 1997 odporkyňa zaplatila súdny poplatok.

Dňa 9. septembra 1997 sudkyňa nariadila vo veci pojednávanie na 16. október 1997.

Dňa 16. októbra 1997 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom sudkyňa vyhlásila uznesenie, ktorým pojednávanie odročila na neurčito s tým, že účastníkom sa poskytla lehota na mimosúdne vyrovnanie, sťažovateľka po uplynutí 6-mesačnej lehoty mala oznámiť súdu, či došlo k dohode a či návrh zoberie späť, alebo ak k dohode nedôjde, mala doložiť doklady preukazujúce uplatnený nárok.

Dňa 8. decembra 1997 sťažovateľka doručila súdu svoje podanie, v ktorom zmenila petit svojho pôvodného návrhu.

Dňa 25. marca 1998 sudkyňa dala úpravou kancelárii pokyn, aby doručila návrh zmeny petitu odporkyňi na vyjadrenie so stanovením jej lehoty 10 dní.

Dňa 22. apríla 1998 odporkyňa doručila súdu svoje vyjadrenie.

Dňa 24. apríla 1998 sudkyňa dala úpravou kancelárii pokyn, aby pripojila spis Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 17 C 272/97.

Dňa 2. júna 1998 Okresný súd Bratislava I doručil súdu žiadosť o zaslanie kópie návrhu vo veci sp. zn. 8 C 279/96 a zároveň doručil okresnému súdu kópiu návrhu vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 17 C 271/97.

Dňa 21. augusta 1998 Okresný súd Bratislava I doručil súdu urgenciu zaslania kópie návrhu vo veci sp. zn. 8 C 279/96.

Dňa 20. augusta 1999 sudkyňa nariadila vo veci pojednávanie na 4. október 1999.

Dňa 1. októbra 1999 odporkyňa doručila súdu ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní nariadenom na 4. október 1999.

Dňa 4. októbra 1999 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 24. november 1999.

Dňa 24. novembra 1999 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že sťažovateľka v lehote 15 dní písomným podaním požiada súd o zmenu návrhu, tak ako to vyplýva z priebehu pojednávania.

Dňa 24. novembra 1999 sudkyňa dala úpravou kancelárii pokyn, aby vyžiadala spis sp. zn. ČTV-ORP18/20/94.

Dňa 6. decembra 1999 sťažovateľka doručila súdu podanie, v ktorom dodatočne žiadala, aby súd pripustil zmenu petitu.

Dňa 17. februára 2000 sudkyňa dala úpravou kancelárii pokyn, aby pripojila spis Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 17 C 171/97.

Dňa 23. februára 2000 bola Okresnému súdu Bratislava I doručená žiadosť o zapožičanie spisu sp. zn. 17 C 171/97.

Dňa 28. februára 2000 Okresný súd Bratislava I doručil súdu spis sp. zn. 17 C 171/97.

Dňa 3. marca 2000 sudkyňa dala úpravou kancelárii pokyn, aby požiadala Okresný súd Bratislava I o zaslanie návrhu na začatie konania vo veci sp. zn. 17 C 271/97.

Dňa 21. marca 2000 Okresný súd Bratislava I doručil súdu vyžiadanú fotokópiu návrhu na začatie konania vo veci sp. zn. 17 C 271/97.

Dňa 11. apríla 2000 sudkyňa dala úpravou kancelárii pokyn, aby požiadala Okresný súd Bratislava I o zaslanie kópie návrhu na začatie konania vo veci sp. zn. 17 C 271/97.

Dňa 3. mája 2000 Okresný súd Bratislava I doručil súdu vyžiadanú kópiu návrhu zo spisu sp. zn. 17 C 271/97.

Dňa 10. októbra 2000 sudkyňa nariadila pojednávanie na 4. december 2000.

Dňa 30. novembra 2000 odporkyňa doručila súdu ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní nariadenom na 4. december 2000.

Dňa 4. decembra 2000 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že sťažovateľka bude vyzvaná na doplatenie súdneho poplatku.

Dňa 11. januára 2001 sudca dal úpravou kancelárii pokyn, aby vyzvala sťažovateľku na doplatenie súdneho poplatku.

Dňa 17. januára 2001 súd výzvou uložil sťažovateľke zaplatiť súdny poplatok.

Dňa 20. februára 2001 sudca dal úpravou kancelárii pokyn, aby zopakovala výzvu na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 15. marca 2001 bol súdny poplatok zaplatený v kolkových známkach.

Dňa 24. apríla 2001 sudca nariadil pojednávanie na 20. jún 2001.

Dňa 18. júna 2001 odporkyňa doručila súdu ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní nariadenom na 20. jún 2001.

Dňa 20. júna 2001 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 17. september 2001 s tým, že sťažovateľka v lehote 30 dní doloží do spisu listinné dôkazy preukazujúce jej nárok.

Dňa 10. augusta 2001 súd doručil Miestnemu oddeleniu Policajného zboru žiadosť o doručenie zásielky odporkyni.

Dňa 5. septembra 2001 sťažovateľka doručila súdu žiadosť o odročenie pojednávania nariadeného na 17. september 2001 z dôvodu, že do konca mesiaca bude mimo územia Slovenskej republiky.

Dňa 14. septembra 2001 právny zástupca odporkyne doručil súdu žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní.

Dňa 17. septembra 2001 bolo pojednávanie odročené na 21. november 2001 z dôvodu neprítomnosti účastníkov.

Dňa 21. novembra 2001 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 27. február 2002.

Dňa 4. decembra 2001 sťažovateľka doručila súdu upresnenie žaloby a petitu.

Dňa 21. januára 2002 právny zástupca sťažovateľky a sťažovateľka doručili súdu žiadosť o stanovenie iného termínu pojednávania.

Dňa 1. februára 2002 odporkyňa doručila súdu vyjadrenie k upresneniu žaloby z 3. decembra 2001.

Dňa 27. februára 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 15. apríl 2002.

Dňa 15. apríla 2002 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 19. jún 2002 s tým, že sťažovateľka v lehote 10 dní predloží špecifikáciu uplatnenej čiastky 2 832,90 Sk.

Dňa 25. apríla 2002 sťažovateľka doručila súdu žiadosť o predĺženie lehoty na podanie vysvetlenia.

Dňa 22. mája 2002 sťažovateľka doručila súdu vyjadrenie k stanovisku odporkyne.

Dňa 19. júna 2002 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že sťažovateľka bude opätovne vyzvaná na špecifikáciu uplatneného návrhu.

Dňa 17. júla 2002 súd vyzval sťažovateľku na špecifikáciu uplatneného nároku.

Dňa 3. októbra 2002 sudca dal úpravou kancelárii pokyn, aby urgovala splnenie výzvy zo 17. júla 2002 pod hrozbou poriadkového opatrenia.

Dňa 14. októbra 2002 sťažovateľka doručila súdu vyžiadajú špecifikáciu uplatneného nároku.

Dňa 1. októbra 2003 sudca nariadil pojednávanie na 9. február 2004.

Dňa 9. februára 2004 právny zástupca sťažovateľky ospravedlnil neúčast' na pojednávaní, ktoré bolo nariadené na 9. február 2004.

Dňa 9. februára 2004 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol vyneseny rozsudok č. k. 8 C 279/96-143, ktorým súd návrh zamietol.

Dňa 11. februára 2004 právny zástupca odporkyne doručil súdu vyčíslenie trov právneho zastúpenia.

Dňa 6. apríla 2004 sťažovateľka doručila súdu svoje odvolanie proti uvedenému rozsudku.

Dňa 14. apríla 2004 sudca dal úpravou kancelárii pokyn, aby vyzvala sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie a aby odporkyňi doručila odvolanie na vyjadrenie.

Dňa 27. apríla 2004 odporkyňa doručila súdu vyjadrenie k odvolaniu.

Dňa 30. apríla 2004 sťažovateľka doručila súdu doklad o zaplatení súdneho poplatku.

Dňa 7. mája 2004 bol spis okresného súdu sp. zn. 8 C 279/96 predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) z dôvodu odvolania a vec bola ďalej vedená pod sp. zn. 4 Co 129/04.

Dňa 10. novembra 2004 sa na krajskom súde uskutočnilo odvolacie pojednávanie, na ktorom bolo vyhlásené uznesenie č. k. 4 Co 129/04-165, ktorým bol napadnutý rozsudok zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

Dňa 21. januára 2005 bolo uznesenie č. k. 4 Co 129/04-165 spolu so spisom okresného súdu sp. zn. 8 C 279/96 doručené okresnému súdu.

Dňa 25. januára 2005 sudca okresného súdu nariadil pojednávanie na 16. máj 2005 a dal úpravou kancelárii pokyn, aby uznesenie krajského súdu č. k. 4 Co 129/04-165 doručila účastníkom konania.

Dňa 3. mája 2005 sťažovateľka doručila súdu námietku zaujatosti a požiadala o odročenie nariadeného pojednávania na termín po mesiaci júl 2005.

Dňa 16. mája 2005 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že spis bude predložený krajskému súdu, aby rozhodol o námietke zaujatosti.

Dňa 19. mája 2005 sudca dal úpravou kancelárii pokyn, aby vyzvala sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti v lehote 7 dní.

Dňa 7. júna 2005 navrhovateľka doručila súdu tlačivo s nalepenou kolkovou známkou, ktorou zaplatila súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti.

Dňa 9. júna 2005 bol úpravou daný kancelárii pokyn, aby predložila spis konajúcemu sudcovi na vyjadrenie k námietke zaujatosti a aby ho po vyjadrení predložila krajskému súdu.

Dňa 14. júna 2005 konajúci sudca zaznamenal v spise svoje vyjadrenie k námietke zaujatosti.

Dňa 15. júna 2005 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti a ďalej vedený pod sp. zn. 6 NcC 18/05.

Dňa 27. júna 2005 krajský súd vydal uznesenie č. k. 6 NcC 18/05-178, ktorým rozhodol, že konajúci sudca okresného súdu nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí.

Dňa 7. júla 2005 bolo uznesenie krajského súdu č. k. 6 NcC 18/05-178 spolu so spisom doručené okresnému súdu.

Dňa 18. júla 2005 konajúci sudca okresného súdu nariadil pojednávanie na 19. október 2005 a dal úpravou kancelárii pokyn, aby doručila uznesenie krajského súdu č. k. 6 NcC 18/05-178 účastníkom konania.

Dňa 29. septembra 2005 Krajská prokuratúra v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) doručila súdu žiadosť o zapožičanie spisu sp. zn. 8 C 279/96.

Dňa 4. októbra 2005 okresný súd oznámil krajskej prokuratúre, že nie je možné zapožičať spis z dôvodu nariadeného pojednávania.

Dňa 17. októbra 2005 sťažovateľka doručila súdu ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní nariadenom na 19. október 2005.

Dňa 19. októbra 2005 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 20. február 2006.

Dňa 10. novembra 2005 okresný súd doručil krajskej prokuratúre spis sp. zn. 8 C 279/96.

Dňa 5. januára 2006 krajská prokuratúra vrátila okresnému súdu zapožičaný spis sp. zn. 8 C 279/96.

Dňa 24. januára 2006 bol vyhotovený úradný záznam o tom, že spis sp. zn. 8 C 279/96 bol omylom založený do archívu.

Dňa 24. januára 2006 sudca pojednávanie nariadené na 20. február 2006 odročil na 27. február 2006.

Dňa 27. februára 2006 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 3. máj 2006 s tým, že bude vyžiadaný spis Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 17 C 271/97 a sťažovateľka v lehote 30 dní oznámi dôkazy, ktoré sa v spise nenachádzajú, a predloží špecifikáciu právne povahy jednotlivých uplatnených nárokov.

Dňa 28. marca 2006 sťažovateľka doručila súdu vyčíslenie uplatnených nárokov.

Dňa 3. mája 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom súd vyhlásil rozsudok č. k. 8 C 279/96-213, ktorým zaviazal odporkyňu zaplatiť sťažovateľke 870 Sk.

Dňa 5. mája 2006 sudca dal úpravou kancelárii pokyn, aby rozsudok č. k. 8 C 279/96-213 a uznesenie č. k. 8 C 279/96-224 doručila účastníkom konania.

Dňa 9. mája 2006 právny zástupca odporkyne doručil súdu vyčíslenie trov právneho zastúpenia.

Dňa 10. mája 2006 súd vydal uznesenie č. k. 8 C 279/96-224, ktorým rozhodol o náhrade trov konania.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 279/96 dochádza k porušovaniu základného práva

sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd zo skutočností uvádzaných okresným súdom a ani z obsahu spisu nezistil takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o takej zložitosti posudzovanej veci (právnej, resp. faktickej), ktorá by mohla negatívne ovplyvniť jej doterajší priebeh, no najmä takmer desaťročnú dĺžku napadnutého konania.

2. Pri posudzovaní správania sťažovateľky v napadnutej veci ústavný súd konštatuje, že na celkovej dĺžke konania mala svoj podiel aj sťažovateľka, ktorá sa obrátila na súd so žalobným návrhom, ktorý musela opakovane upresňovať, nereagovala vždy včas na výzvy súdu (napr. na výzvu súdu zo 17. júla 2002 odpovedala až pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty 14. októbra 2002) a neúspešne namietala aj zaujatosť zákonného sudcu. Avšak v danom prípade podiel sťažovateľky na vzniknutých prietáchoch podľa názoru ústavného súdu neospravedlňuje neúmerne dlho trvajúce konanie okresného súdu a celkové správanie sťažovateľky nemožno kvalifikovať ako postup, výlučne v dôsledku ktorého došlo k zbytočným prietáhom (napr. I. ÚS 31/01).

3. *Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a konštatuje, že okresný súd bol v danej veci opakovane nečinný, a to konkrétne od 15. januára 1997 do 9. septembra 1997 (takmer sedem mesiacov), od 24. apríla 1998 do 20. augusta 1999 (takmer šesťnásť mesiacov) a od 3. mája 2000 do 10. októbra 2000 (päť mesiacov). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas najmenej dvadsaťosem mesiacov súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka ako navrhovateľka v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné prietahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné, pretože k uvedeným zbytočným prietáhom nedošlo v dôsledku zložitosti veci, ale predovšetkým v dôsledku postupu súdu.*

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 1.

4. Vzhľadom na to, že 3. mája 2006 bol v napadnutej veci vyhlásený rozsudok č. k. 8 C 279/96-213, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 45 000 Sk „*najmä s poukazom na dĺžku trvania konania (9 rokov a 5 mesiacov)*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľku. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľky, ako aj na jej podiel na zbytočných prietáhoch v napadnutom konaní považuje za primerané vo výške 30 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia a podanie sťažnosti 31. januára 2006 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu 27. mája 2006). Za tri úkony vykonané v roku 2006 patrí odmena trikrát 2 730 Sk a režijný paušál trikrát 164 Sk (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Celkové trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú v danom prípade sumu 8 682 Sk.

Vzhľadom na to, že sťažovateľka si prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby a tieto trovy vyčíslila v sume 5 788 Sk, ústavný súd - keďže to nie je v rozpore s platnými súvisiacimi predpismi - jej priznal náhradu trov právneho zastúpenia v uplatnenej výške, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. júna 2006